

اهمیت حضور در کلاس

ما انسان‌ها به دلیل ویژگی‌های خویشتری و عادت‌پذیری، تغییر شرایط برایمان دشوار است. با شروع فصل مدارس بسیاری از دانش‌آموزان ضمن اینکه با دشواری‌هایی برای سازگاری با موقعیت جدید مواجه می‌شوند ممکن است احساس کنند حضور در کلاس‌های درس باعث اتلاف وقت می‌شود. لازم است دانش‌آموزان آگاه شوند که حضور در مدرسه، نه تنها باعث اتلاف وقت نمی‌شود، بلکه نظارت دقیق و پیگیرانه اولیا مدرسه موفقیت هرچه بیشتر آنها را تضمین می‌کند. ویژگی‌های مدارس از طریق نقش فعال معلمان اعمال می‌شود. معلم به مباحث درسی مربوط تسلط دارد، با روش‌های مختلف تدریس و آموزش آشنایی دارد و با انتخاب بهترین روش تدریس امر آموزش را تسهیل می‌کند. در جریان آموزش، دانش‌آموز سؤال می‌پرسد و معلم پاسخ می‌دهد. و از آن جایی که بسیاری از طراحان سؤالات کنکور، معلمان هستند این احتمال وجود دارد که معلمان سؤالات کنکور را بر اساس آنچه به ذهن دانش‌آموزانشان خطور کرده طراحی کنند.

مهم‌ترین دلایل اهمیت حضور در کلاس درس به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- بیان اهداف یادگیری و هدایت دانش‌آموزان به سمت درس: وقتی دانش‌آموزان بدانند قرار است چه چیزی را یاد بگیرند و از آنها انتظار چه عملکردی می‌رود، کنجکاوتر و مشتاق‌تر برای یادگیری درس خواهند بود و همین امر احتمال موفقیت را بالا می‌برد.
- ۲- مرور پیش‌نیازها: معلمان هنگام تدریس، مرتب اطلاعات و مفاهیمی را که قبلاً دانش‌آموزان یادگرفته‌اند، فعال می‌کنند. و از طریق بسط و پیوند درس‌های جدید با درس‌های قبلی امکان حفظ و نگهداری اطلاعات در حافظه دانش‌آموزان را تضمین می‌کنند.
- ۳- ارائه مثال‌ها و جذاب کردن درس: معلمان هنگام تدریس مطالب جدید از مثال‌ها و موارد ملموس کمک می‌گیرند و از این طریق به آسان‌سازی مطالب نا آشنا و جدید می‌پردازند. ذکر مثال‌ها هم می‌تواند به ماندگاری مطالب در حافظه دانش‌آموزان کمک کند.
- ۴- ارائه تمرین مستقل: از طریق تمریناتی که معلم به دانش‌آموزان می‌

دهد اطلاعات از حافظه کوتاه مدت (هنگام آموزش اطلاعات در حافظه کوتاه مدت قرار می‌گیرند) به حافظه بلند مدت انتقال می‌یابند. آنچه وارد حافظه بلندمدت می‌شود هرگز فراموش نمی‌شود فقط اگر بلااستفاده بماند در میان سایر اطلاعات گم می‌شود و دسترسی به آن دشوار می‌گردد.

۵- ارزیابی عملکرد و پسخوراند دادن: معلمان از طریق امتحانات میزان تبحر دانش‌آموزان در موضوع درسی را می‌سنجند و در صورتی که توانایی کافی کسب نشده باشد به آموزش مجدد یا استفاده از روش‌های دیگر تدریس می‌پردازند. ضمن اینکه پسخوراند دادن به دانش‌آموز به او می‌فهماند که در کدام قسمت‌ها نیاز به تلاش بیشتری برای یادگیری دارد.

۶- امکان یادگیری مشارکتی در کلاس‌های درس: حضور در کلاس درس در جمع هم کلاسی‌هایی که از دانش‌آموز ماهرتر هستند باعث اشتراک تجربیات و دانسته‌ها راجع به مسائل درسی می‌شود. و این امر کمک می‌کند تا مفاهیم دشوار قابل فهم بشوند.

۷- استفاده کارآمد از پاداش توسط معلمان: معلمان با استفاده درست و مؤثر از پاداش (وابسته کردن پاداش به انجام دادن رفتارهای مشخص از سوی دانش‌آموز) می‌توانند عملکرد دانش‌آموز را تقویت کنند که این امر به نوبه خود باعث افزایش انگیزه تحصیلی و علاقه به درس می‌شود.

۸- حفظ تمرکز دانش‌آموزان در کلاس درس توسط معلم: معلمان با استفاده از راهبردهای مختلفی مثل گوش به زنگ کردن دانش‌آموز (سؤال پرسیدن های ناگهانی)، روش‌های جذاب تدریس، عینی کردن مطالب دشوار، تماس چشمی با دانش‌آموزان و... درصد حفظ توجه دانش‌آموزان به درس هستند و از حواسپرت شدن آنها به میزان زیادی جلوگیری می‌شود.

۹- مزیت حضور در محیط واقعی یادگیری: حضور در کلاس درس که محیط واقعی یادگیری است، احتمال وقوع واکنش‌های واقعی متناسب با محیط را افزایش می‌دهد. و از آنجایی که هر عملی در شرایط وابسته به آن عمل بهتر آموخته می‌شود، یادگیری موضوعات درسی در کلاس درس بهتر و موفقیت آمیزتر خواهد بود.

۱۰- استفاده از سرنخ‌های محیطی جهت بازیابی اطلاعات: یادگیری در

کلاس درس باعث می‌شود تا به یادسپاری اطلاعات در کلاس توام با محرک‌ها و رویدادهای همان مکان باشد. و از آن جایی که بازیابی (آزمون) اطلاعات در کلاس‌ها اتفاق می‌افتد باعث می‌شود همین سرنخ‌های محیطی به یادآوری بهتر و سریعتر اطلاعات کمک کنند. باتوجه به آنچه گفته شد، دانش‌آموزان عزیز باید بدانند که حضور در کلاس درس و بهره‌مندی از راهکارهای آموزشی و ارتباطی اولیا مدرسه در کنار سایر مزایای حضور در کلاس درس، باعث افزایش میزان یادگیری آنها خواهد شد و این امر به نوبه خود تضمین‌کننده موفقیت آنها در امتحانات است.

سمانه رضایی ازغندی
دکتری روانشناسی تربیتی

